

СТАНОВИЩЕ

относно конкурса за „доцент“ в област на висше образование 4. „Природни науки, математика и информатика“, професионално направление 4.4. Науки за Земята и научна специалност „Екология и опазване на екосистемите“, обявен в ДВ бр. 48 от 26.05.2026 г., с кандидат гл. ас. д-р Димитринка Бинова Кузманова

от проф. д-р Виолина Ангелова Ризова, определена съгласно Заповед № РД 16-770/22.06.2026 г. на Ректора на Аграрен университет – Пловдив за председател на научното жури

1. Кратко представяне на кандидата.

Гл. ас. д-р Димитринка Кузманова завършва Висшия селскостопански институт „Васил Коларов“ – Пловдив (понастоящем Аграрен университет – Пловдив) през 1993 г. с квалификация „инженер-агроном“. През 2002–2005 г. е докторант в Аграрен университет – Пловдив, а през 2006 г. придобива образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност „Овцевъдство и козевъдство“ (професионално направление 6.3. Животновъдство). Професионалният ѝ път е изцяло свързан с Аграрния университет: от 2010 до 2015 г. е експерт в Научноизследователския център, където участва в организирането и изпълнението на научноизследователската дейност и в подготовката и реализирането на научни проекти, а от 2015 г. е главен асистент по „Екология и опазване на екосистемите“.

2. Общо описание на научната продукция.

В конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ гл. ас. д-р Димитринка Кузманова участва с обща продукция от 35 труда, от които 4 публикации, свързани с докторската дисертация, не подлежат на разглеждане. За разглеждане са представени 31 труда – 30 научни публикации и 1 книга, публикувана въз основа на защитена дисертация. Учебници и учебни ръководства не са представени. От публикациите 29 са на английски език. Кандидатката е самостоятелен автор в 2 труда (книгата и Г18), първи автор в 4, втори автор в 3, а в останалите 22 е трети и следващ автор. Представени са също 21 постерни доклада и 1 устен доклад от международни научни форуми.

Научната продукция е разпределена по групи показатели, както следва:

Група „В“ включва 9 научни публикации (B1–B9), представени като хабилитационен труд; монография не е представена. Всички те са индексирани в Web of Science, като 8 са в Q4 (B1–B8), а B9 е индексирана в Web of Science без квартал. По показател „В“ кандидатката получава 104 точки.

Група „Г“ включва 21 научни публикации (Г1–Г21) и книгата, публикувана въз основа на защитена дисертация (20 т.). От публикациите 18 са индексирани в Web of Science – 1 в Q3 с импакт фактор 0,47 (Г11), 13 в Q4 и 4 без квартал; три са извън Web of Science (Г16–Г18). Общият брой точки по показател „Г“ е 241.

При прегледа на продукцията установих, че три от трудовете по показател „Г“ не съответстват в достатъчна степен на тематичния обхват на професионално направление 4.4. „Науки за Земята“: книгата „Проучване, анализ и оценка на съществуващи овцевъдни производствени системи в равнинната част на Пловдивска област“, разработена въз основа на дисертационен труд по професионално направление 6.3. „Животновъдство“; публикация Г10 „Agronomic

evaluation of common wheat varieties for productivity and quality characteristics“, свързана с агрономията; и публикация Г18 „Анализ на икономическата ефективност при производството на овцевъдна продукция от Бели Маришки овце“, свързана с аграрната икономика. Поради това според мен те не следва да бъдат включвани при оценката на продукцията по настоящия конкурс.

След изключването им за анализ остават **28** научни публикации – 9 по показател „В“ и 19 по показател „Г“, като точките по „Г“ намаляват от 241 на 203. От тях 20 са в Q4, 1 е в Q3, 5 са индексирани в Web of Science без квантил (B9, Г1, Г12, Г15 и Г19), а 2 са в други рецензирани издания (Г16 и Г17). В тези публикации кандидатката е първи автор в 4, втори в 3, а в останалите 21 е трети и следващ автор.

Кандидатката изпълнява минималните национални изисквания по всички показатели: 104 т. по „В“ при изискуеми 100, 203 т. по „Г“ при изискуеми 200 и 80 т. по „Д“ при изискуеми 50. Заедно с 50-те точки по показател „А“ общият резултат е 437 точки при минимално изискуеми 400. Въз основа на извършения анализ считам, че продукцията на кандидатката, подлежаща на оценка по настоящия конкурс, отговаря на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“.

3. Преподавателска дейност.

Гл. ас. д-р Кузманова е главен асистент от 24.08.2015 г. и има над 11 години преподавателски стаж в катедра „Химия, фитофармация и екология и опазване на околната среда“ към Факултета по растителна защита и агроекология на Аграрен университет – Пловдив.

Учебна заетост на кандидатката.

За учебните години от 2021/2022 до 2025/2026 общата ѝ учебна заетост е 3097,85 часа (средногодишно около 619 часа), включваща лекции, упражнения и извънаудиторна работа. В ОКС „Бакалавър“ (редовно и задочно обучение) води лекции по „Защитени територии“, „Европейски стандарти по околна среда“, „Орнитология“ и „Биогеография“, а в ОКС „Магистър“ – по „Горски екосистеми и устойчиво природоползване“ и „Ландшафтна екология“ в програмите „Устойчиво природоползване и екологичен туризъм“ и „Инженерна екология“.

Преподавателската ѝ дейност се допълва с ръководството на 12 успешно защитили дипломанти (8 бакалаври и 4 магистри), чиито теми са свързани с биоразнообразието, екологичната оценка, защитените територии, орнитофауната и редките видове

Публикувани учебни материали.

Учебници и учебни ръководства не са представени.

Разработени учебни програми.

Кандидатката е разработила учебни програми по „Защитени територии“ (за специалностите „Екология и опазване на околната среда“ и „Растителна защита“, ОКС „Бакалавър“), „Европейски стандарти по околна среда“ (ОКС „Бакалавър“) и „Горски екосистеми и устойчиво природоползване“ (магистърски курс „Устойчиво природоползване и екологичен туризъм“). Учебната ѝ дейност е в пряко съответствие с тематиката на конкурса.

4. Научноизследователска дейност.

Области на публикуване.

Научната продукция на кандидатката е тематично последователна и може да се обособи в четири основни направления: (1) биоразнообразие, структура и екологична организация на паразитните съобщества в сладководните екосистеми; (2) приложение на паразитите и паразитните съобщества при екологичната оценка и мониторинга на сладководни екосистеми; (3) циркулация и биоаккумуляция на тежки метали и металоиди в сладководните екосистеми и използване на паразитите като биоиндикатори; (4) паразитологични изследвания като основа за опазване, мониторинг и управление на водните екосистеми. Приемам представената авторска справка за научните и научно-приложните приноси. Публикациите Г16 и Г17 не са индексирани в Web of Science или Scopus, но са тематично свързани с биоразнообразието и биоиндикацията в сладководни екосистеми, поради което ги приемам като други рецензирани научни публикации по специалността на конкурса.

Цитиране и рефериране на научната продукция.

Кандидатката е представила 16 цитирания на 12 нейни публикации, всички в издания, реферирани и индексирани в международни бази данни, от които 9 – в издания с импакт фактор; девет цитирания са от чужди автори. Сред цитиращите издания са Reviews in Fish Biology and Fisheries (Q1), Marine Pollution Bulletin (Q1) и Parasitologia (Q2). Това показва международна разпознаваемост на резултатите ѝ. Общият брой точки по показател „Д“ е 80.

Участие в научни проекти.

Участвала е в 3 научни проекта – един с външно финансиране (Национална научна програма „Критични и стратегически суровини за зелен преход и устойчиво развитие“, 2024–2028 г.) и два, финансирани от Аграрен университет – Пловдив: № 11-16 „Паразити и паразитни съобщества на сладководни риби от река Дунав, български участък и тяхната биоиндикаторна значимост“ (2016–2018 г.) и № 06-25 „Оценка на риска от използването на риби от язовири с различен тип антропогенни натоварвания“ (2025–2027 г.). И трите са в пряка връзка с тематиката на конкурса

5. Забележки и препоръки.

Нямам съществени забележки към документацията и научната продукция на кандидатката. Препоръчвам ѝ: (1) да насочи усилията си към публикуване на повече статии в международни списания с по-висок импакт фактор и квартил, тъй като преобладаващата част от досегашните ѝ публикации са в Q4; (2) да разшири участието си в международни научноизследователски проекти; (3) да съсредоточи бъдещата си публикационна дейност в областта на научната специалност „Екология и опазване на екосистемите“; (4) предвид опита и разработените учебни програми, да подготви и публикува учебно помагало по преподаваните дисциплини.

6. Заключение.

Въз основа на направения анализ на педагогическата, научната и научно-приложната дейност на кандидатката считам, че гл. ас. д-р Димитринка Бинова Кузманова отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение, както и на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“, дори след изключването на трудовете извън тематичния обхват на конкурса.

Всичко това ми дава основание да оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО** цялостната ѝ дейност.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително, а Факултетният съвет на Факултета по растителна защита и

агроекология при Аграрен университет – Пловдив да избере гл. ас. д-р Димитринка Бинова Кузманова за „доцент“ в област на висше образование 4. „Природни науки, математика и информатика“, професионално направление 4.4. Науки за Земята и научна специалност „Екология и опазване на екосистемите“.

Дата: 1.10.2026 г.
Гр. Пловдив

ИЗГОТВИЛ
СТАНОВИЩЕТО:.....
(проф. д-р В. Ангелова)